

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası

Vekili : Av. Gonca Samancı
Talatpaşa Bulvarı No:160 Kat:6 - Cebeci/ANKARA

Davalılar : 1- Başbakanlık
2- Milli Eğitim Bakanlığı
Milli Müdafaa Caddesi No:6/8 - Kızılay/ANKARA

Davanın Özeti : Davacı Sendika tarafından, 03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararının 1. maddesi ile 01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın, 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "ders görevleri hariç olmak üzere" ibaresinin "**ders görevleri ile**" şeklinde değiştirilmesine ve 5. maddesi ile "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "**ek**" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına" dair düzenlemelerin iptali istemiyle açılan davada, yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Elif Yüksel

Düşüncesi : Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 1. maddesi "01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "ders görevleri hariç olmak üzere" ibaresi "**ders görevleri ile**" şeklinde değiştirilmiştir." ile 5. maddesi "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "ek" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır." düzenlemeleri ile; koordinatör öğretmen gözetiminde ek ders ücreti karşılığında yapılan işletmelerdeki meslek eğitimi ve staj kapsamındaki dersler, yüz yüze eğitimin tanımında değişiklik yapılarak yüz yüze eğitim kapsamına dahil edilmiş ve ek ders kapsamından da çıkarılmıştır.

İşletmelerdeki meslek eğitimi ve staj kapsamındaki dersler için koordinatör öğretmen görevlendirilmekte ve bu dersler koordinatör öğretmen gözetiminde yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğine göre görevlendirilen koordinatör öğretmenlerin

görevi işletmelerdeki mesleki eğitimle staj ve yaz uygulamalarının planlı olarak yürütülmesini sağlamak ve programa uygunluğunu izlemek, ortaya çıkabilecek sorunları belirlemek, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarını izlemek ve rehberlikte bulunmaktır. Yüz yüze eğitim ise 01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararındaki tanımına göre öğretmen-öğrenci bütünlüğünde yapılan derslerdir. Koordinatör öğretmenlerin işletmelerdeki meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan derslerdeki görevine bakıldığında, içerik olarak bu dersler yüz yüze eğitim kapsamında yapılan derslerden farklıdır.

Dava konusu düzenleme ile yapılan değişiklikle; işletmelerdeki meslek eğitimi ve staj kapsamındaki derslerin ek ders kapsamından çıkarılarak yüz yüze eğitim kapsamına alınması sebebiyle, koordinatör öğretmenler bu dersleri aylık ders görevi kapsamında yerine getirecekler, görev yaptıkları okul dışındaki işletmelere ve atölyelere giderek bu ders görevini yerine getirmek için fazladan zaman ve emek harcayacaklardır.

Bu durumda, ders içeriği olarak yüz yüze eğitimden farklı olan işletmelerdeki meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan derslerin ek ders kapsamından çıkarılarak yüz yüze eğitim kapsamına alınması sonucu, koordinatör öğretmen olarak görev yapan öğretmenlerin, koordinatör öğretmen olarak görev yapmayan aylık ders görevi saati karşılığında yerine getirdikleri ders görevleri için aylığını alan öğretmenlere nazaran, ders görevi kapsamında aylığını alabilmek için çeşitli işletmelere ve atölyelere giderek fazladan zaman ve emek harcamak zorunda bırakılmaları, öğretmenler arasında eşitsizliğe ve koordinatör öğretmenin fazladan harcadığı emeğin ücretlendirilmemesine neden olduğundan, Anayasada yer alan eşitlik, ücrette adaletin sağlanması ilkelerine aykırı bulunduğu gerekçesiyle 03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararının 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "**ders görevleri ile**" düzenlemesi ile 5. maddesi ile "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "**ek**" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına dair düzenlemeye ilişkin yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbirinci Dairesince davalı idarelerin birinci savunmaları alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, süresi içinde savunmaların verilmediği görülmüş olmakla incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı Sendika tarafından 03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar

Kurulu Kararının 1. maddesi ile 01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın, 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "ders görevleri hariç olmak üzere" ibaresinin "**ders görevleri ile**" şeklinde değiştirilmesine ve 5. maddesi ile "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "**ek**" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına" dair düzenlemelerin; işletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında gerçekleşen ders görevlerinin yüz yüze eğitim olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı ve yapılan düzenlemenin Anayasanın zorla çalıştırma yasağı ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenleri ile İlkokul Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkındaki 439 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinin birinci fıkrasında; "Anaokullarında, anasınıflarında, yetiştirme yurtlarında, okuma yazma kurslarında, gezici köy kurslarında görevli öğretmenler ile ilköğretim kurumlarında görevli sınıf öğretmenleri aylıkları karşılığında haftada 18 saat, branş öğretmenleri 15 saat ders okutmakla yükümlüdürler. Bunlara; kanun, tüzük, yönetmelik ve eğitim programlarında verilen görevlerin yerine getirilebilmesi için zorunlu olarak ek ders görevi verilir." hükmüne; ikinci fıkrasında "Belirtilen kurumlarda öğretmen ve yönetici olarak görev alanlarla diğer eğitim kurumlarında ve Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görev alanlardan kimlerin zorunlu ek ders görevi alacağı ve haftalık çalışmalarının ne kadarının zorunlu ek ders görevinden sayılacağı; birden fazla sınıf okutan öğretmenlere verilecek haftalık zorunlu ders görevinin sayısı, öğretmen ve yöneticilere haftada verilecek zorunlu ek ders sayısı ve diğer hususlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi hükümleri uyarınca düzenlenir." hükmüne yer verilmiş; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Ders görevi" başlıklı 89. maddesinde "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur." düzenlemeleri yer almıştır.

439 sayılı Kanun ile verilen yetkiye dayanılarak hazırlanan ve 16.12.2006 tarihli ve 26378 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.07.2006 tarihinden geçerli olarak yürürlüğe konulan 2006/11350 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde "Yüz yüze eğitim: İşletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan ders görevleri hariç olmak üzere, ilgili mevzuatı çerçevesinde belirlenen müfredat kapsamında öngörülen teorik ve uygulamalı derslerin eğitiminin derslik, bölüm, atölye ve laboratuvar gibi eğitim ortamlarında

öğretmen-öğrenci bütünlüğünde yapılmasını ifade eder." şeklinde tanımlandıktan sonra, "İşletmelerde meslek eğitimi" başlıklı 15. maddesinde "(1) İşletmelerde meslek eğitimi yapılan okul ve kurumlarda görevli yönetici ve öğretmenlerin öğrenci, çırak ve aday çırakların işyerindeki uygulamalı eğitimini izlemek, programa uygunluğunu ve sistemin iş yerindeki işlerliğini sağlamak, meslekî rehberlikte bulunmak üzere yaptıkları bu görevler ek ders görevi sayılır.

(2) Bu dersler, ders dağıtım çizelgelerinde "işletmelerde meslek eğitimi" adıyla gösterilir ve işletmelerin okul ve kuruma uzaklığı, öğrenci, çırak ve aday çırak sayısı gibi kıstaslar esas alınarak okul ve kurum müdürlüğünce hazırlanacak ve millî eğitim müdürlüğünce onaylanacak programlara göre haftada;

- a) Meslekî eğitim merkezlerinde;
 - 1) Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde 24 saati,
 - 2) Diğer il ve ilçelerde 18 saati,
- b) Diğer okul ve kurumlarda;
 - 1) Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde 20 saati,
 - 2) Diğer il ve ilçelerde 16 saati,

geçmemek üzere okutabilecekleri azamî ek ders saatleri kapsamında verilir.

(3), Okul ve kurumun bulunduğu il veya ilçe merkezinde yeterli sayıda işletme bulunmaması halinde ilgili mevzuatına göre meslek eğitimi ve stajlarını kendi okullarında yapan öğrencilerin eğitiminde görevlendirilen yönetici ve öğretmenlerin ek ders görevleri de bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında belirlenir." düzenlemesi ile ek ders görevi sayılan işletmelerdeki meslek eğitimi adı altında yapılan derslerin tanımı yapılmış ve esasları belirlenmiştir.

İptali istenilen 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararının 1. maddesi ile 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararın 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "ders görevleri hariç olmak üzere" ibaresi "ders görevleri ile" şeklinde değiştirilerek, işletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan ders görevleri yüz yüze eğitim kapsamına dahil edilmiş, aynı Bakanlar Kurulu Kararının 5. maddesiyle de 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "ek" ibareleri madde metninden çıkartılmak suretiyle, işletmelerde meslek eğitimi kapsamında yapılan dersler de ek ders kapsamından çıkarılmıştır.

Hukuk sistemi en üstte evrensel hukuk ilkeleri ve Anayasanın yer aldığı ve sırasıyla kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerden oluşan normlar hiyerarşisinden oluşmaktadır.

Anayasa'nın 10. maddesinde; "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.", 11.

maddesinde; "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.", 18. maddesinde; "Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır." ve 55. maddesinde; "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır." düzenlemeleri yer almaktadır.

01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 15. maddesinde işletmelerde meslek eğitimi; "yönetici ve öğretmenlerin, öğrenci, çırak ve aday çırakların işyerindeki uygulamalı eğitimini izlemek, programa uygunluğunu ve sistemin iş yerindeki işlerliğini sağlamak, meslekî rehberlikte bulunmak üzere yaptıkları görevler" olarak düzenlenmiş ve bu derslerde öğretmenlerin görevi belirlenmiştir. Ayrıca işletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan dersler için koordinatör öğretmen görevlendirilmekte ve bu dersler koordinatör öğretmen gözetiminde yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi" başlıklı 88. maddesinin 1. fıkrasında "İşletmelerdeki mesleki eğitimle staj ve yaz uygulamalarının planlı olarak yürütülmesi, programa uygunluğunun izlenmesi, ortaya çıkabilecek sorunların belirlenmesi, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarının izlenmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla okulda alanı atölye, laboratuvar ve meslek dersleri öğretmenliği olan yönetici ve öğretmenler arasından koordinatör öğretmen görevlendirilir. Diğer alanlardan olan yönetici ve öğretmenlere bu kapsamda görev verilmez. Koordinatör olarak görevlendirilen öğretmenlerin isimleri ilgili işletmeye bildirilir." düzenlemesi ile koordinatör öğretmenin tanımı yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemelere göre, işletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan dersler için öğrencilerin işyerindeki uygulamalı eğitimini izlemek, staj ve yaz uygulamalarının planlı olarak yürütülmesini sağlamak ve programa uygunluğunu izlemek, sistemin işyerindeki işlerliğini sağlamak, ortaya çıkabilecek sorunları belirlemek, öğrencilerin başarı, devamsızlık ve disiplin durumlarını izlemek ve mesleki rehberlikte bulunmak üzere koordinatör öğretmen görevlendirilmekte ve koordinatör öğretmenin görevi ve dersin içeriği bu esaslarla sınırlı kalmaktadır. Yüz yüze eğitim ise Bakanlar Kurulu Kararında yer alan tanıma göre "öğretmen-öğrenci bütünlüğünde yapılan derslerdir. İşletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamında yapılan derslerin içeriği ve bu amaçla görevlendirilen koordinatör öğretmenin görevleri göz önüne alındığında, bu derslerin içeriği ve koordinatör öğretmenin görevleri aynı kalmasına rağmen, dava konusu düzenleme ile Bakanlar Kurulu Kararında değişiklik yapılarak bu dersler ek ders kapsamından çıkarılarak öğretmen-öğrenci bütünlüğü içerisinde yapılan yüz yüze eğitim kapsamına alınmıştır. Bu düzenleme sonucunda da koordinatör öğretmenler işletmelerde meslek eğitimi ve staj kapsamındaki dersleri aylık karşılığı ders görevi kapsamında yerine getirecekler ve ancak aylık karşılığı okutulmak zorunda olunan ders saati dışında kalan bu dersler için ek ders ücreti alabileceklerdir. İşletmelerdeki meslek eğitimi için görevlendirilen koordinatör

öğretmenlerin, ders görevlerini yerine getirdikleri okulların dışında çeşitli işletmelere ve atölyelere gidip ders vermeleri gerektiğinden, aylık ders görevini yerine getiren diğer öğretmenlere göre daha fazla zaman ve emek külfeti yüklenmesinin ise, eşitlik ilkesine aykırı olacaktır.

Bu duruma göre, içeriği öğretmen-öğrenci bütünlüğünde yapılan yüz yüze eğitim ile işletmelerdeki mesleki eğitim ve staj kapsamında yapılan derslerin farklı nitelikte bulunduğu, koordinatör öğretmenlere ders görevleri karşılığında aylığını almak amacıyla işletmelere ve atölyelere giderek diğer öğretmenlere nazaran fazladan masraf yapmalarına, emek ve zaman harcamalarına neden olacağından, verilen emeğin ücretlendirilemeyecek şekilde ek ders kapsamından çıkarılarak yüz yüze eğitim kapsamına alınması Anayasada yer alan eşitlik, ücrette adaletin sağlanması ilkelerine aykırı olduğundan, 03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "**ders görevleri ile**" düzenlemesi ile 5. maddesi ile "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "**ek**" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına dair düzenlemede hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Yasa ile değişik 27. maddesinin 2. fıkrasında sayılan koşullar gerçekleşmiş olduğundan 03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13.03.2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu kararının 4. maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "**ders görevleri ile**" düzenlemesi ile 5. maddesi ile "Aynı kararın 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "**ek**" ibarelerinin madde metninden çıkarılmasına dair düzenlemeye ilişkin **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNİN KABULÜNE**, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 7 (yedi) gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 19.10.2017 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Orhan Cem ERBÜK	Nurben ÖMERBAŞ	Emel CENGİZ	Mahmut DOĞAN (X)	Muharrem ÖZKAYA

